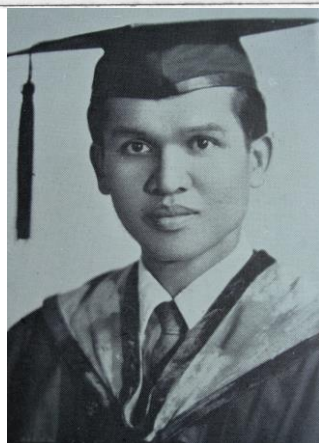

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๓ – ๒๕๐๔

รองศาสตราจารย์หวน พินธุพันธ์

ผมโชคดีมีโอกาสดำเนินชีวิตเรียนวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เมื่อ ๕๘ ปีล่วงมาแล้ว จึงขอเล่าสู่กัน ฟังในฐานะที่เป็น “นิสิต” คนหนึ่งในแง่มุมที่แตกต่างไปจากที่มีอาจารย์อาวุโสหลายท่านได้เล่าไปแล้ว โดย เริ่มต้นจากการสอบคัดเลือกเข้าเรียน จนกระทั่งสำเร็จการศึกษาได้รับพระราชทานปริญญาบัตร

ผมสนใจจะเรียนต่อ กศ.บ.ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ตั้งแต่สมัยที่กำลังเรียนโรงเรียน เพาะช่างแล้ว เห็นเพื่อนบางคนไปเรียนกวดวิชาเพื่อเตรียมจะไปสอบคัดเลือกเข้าเรียน แต่ผมไม่มีทุนเรียนต่อ ต้องออกไปเป็นครูที่วิทยาลัยครูเทพสตรีก่อน ขณะที่สอนที่วิทยาลัยครูเทพสตรีก็เตรียมตัวที่ไปเรียนต่อซึ่ง จะทำได้สองทาง ทางหนึ่งจะสมัครเรียน กศ.บ.สำหรับบุคคลภายนอก อีกทางหนึ่งจะสมัครสอบคัดเลือกเข้า เป็นนิสิต คุณสมบัติของผู้สมัครเรียน กศ.บ.สำหรับบุคคลภายนอกต้องมีพื้นฐานความรู้สามัญสำเร็จชั้นมัธยมปีที่ ๖ และสอบไล่ได้ชั้นประโยคครูมัธยม หรือเทียบเท่า แต่ผมเรียนสำเร็จชั้นมัธยมปีที่ ๓ แล้วไปเรียนต่อ ประโยคครูประกาศนียบัตรจังหวัด (ว.) ๒ ปี แล้วเรียนต่อประโยคครูมูล (ป.) ๑ ปี ที่โรงเรียนฝึกหัดครู พระนครศรีอยุธยา จากนั้นได้ไปเรียนต่อประโยคครูประถมศึกษา (ป.ป.ช.) ๓ ปี และประโยคครูมัธยมศึกษา (ป.ม.ช.) ๒ ปี ที่โรงเรียนเพาะช่าง จึงไม่มีพื้นฐานความรู้สามัญชั้นมัธยมปีที่ ๖ ผมจึงต้องใช้วิธีสมัครสอบ ชั้นประโยคเตรียมอุดมศึกษาแทน เพื่อจะนำไปใช้สมัครเรียน กศ.บ.สำหรับบุคคลภายนอก

ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ผมจะสมัครเรียน Summer สำหรับบุคคลภายนอก แต่สมัครไม่ได้ เพราะช่วงที่เปิดรับสมัครเรียน Summer สำหรับบุคคลภายนอก ทางกระทรวงศึกษาธิการยังไม่ประกาศผลการสอบชั้นประโยคเตรียมอุดมศึกษาที่ผมสอบ ผมได้ไปขอหนังสือรับรองว่ากำลังรอผลการสอบชั้นประโยคเตรียมอุดมศึกษาไปแสดง ทางวิทยาลัยก็ไม่ยอมให้สมัคร

เมื่อผมสมัครเรียน Summer ไม่ได้ จึงคิดจะสอบคัดเลือกเข้าเรียนภาคปกติ ได้ไปเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนกวดวิชาวัดประยุรวงศ์ เสียค่าใช้จ่าย ๑๕๐ บาท ทางโรงเรียนสอนกวดวิชาเพื่อเข้าสอบคัดเลือกเรียนต่อปี ๓ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตรโดยเฉพาะ มีสอนทั้งวิชาคณิตศาสตร์ (พีชคณิต และตรีโกณมิติ) ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา (ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์) ภาษาไทย ได้เรียนกวดวิชาคณิตศาสตร์กับอาจารย์ **ประยูร สุรนิวงศ์** เรียนวิชาสังคมศึกษากับอาจารย์ **ชำนาญ ประทุมสินธุ์** เป็นต้น

วันที่ ๑๒-๑๓ พฤษภาคม ๒๕๐๒ เป็นวันสอบคัดเลือกเข้าเรียนวิทยาลัยวิชาการศึกษา วิชาที่สอบคัดเลือกมี **สังคมศึกษา** เฉพาะสาขาอาชีวศึกษา ปรนัย ๑๐๐ ข้อ มีทั้งภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ไทยและสากล **ภาษาไทย** ข้อสอบเป็นปรนัยมีทั้งทักษะการฟังการอ่าน วรรณคดีไทย และเรียงความ **คณิตศาสตร์** มี Coordination Calculus Higher Algebra ไม่มีตรีโกณมิติและพีชคณิตที่เรียนกวดวิชามาเลยซึ่งไม่เคยเรียนมาก่อนเลย ใช้เดาจากข้อสอบปรนัยทั้งหมด ส่วน **ภาษาอังกฤษ** มี Comprehension และ Grammar ก็พอทำได้ ผลการสอบคือ “สอบคัดเลือกไม่ได้” เป็นที่สังเกตว่าการสอบคัดเลือกในสมัยนั้นต้องสอบคัดเลือกวิชาสามัญที่ไม่มีเรียนในเพาะช่างมาก่อน ต้องไปเรียนกวดวิชา ถ้าหากเป็นการสอบคัดเลือกวิชาที่เรียนในเพาะช่างมาก่อน ก็คงไม่มีปัญหา จะได้ไม่ต้องไปเรียนกวดวิชา ซึ่งในช่วงรุ่นหลังๆนี้ได้เปลี่ยนเป็นสอบวิชาทางศิลปะเป็นวิชาเอกกันแล้ว

ปี ๒๕๐๓ ผมสมัครสอบคัดเลือกใหม่ มีเพื่อนเพาะช่างทั้งรุ่นพี่รุ่นน้อง ๑๐ กว่าคน วิชาที่สอบคัดเลือกมี **คณิตศาสตร์** ตรงกันข้ามกับปีที่แล้ว คือเป็นคณิตศาสตร์เบื้องต้น เช่น เลขคณิต ม.๓ พีชคณิต ม.๔-๕-๖ – เตรียมอุดมศึกษา เรขาคณิต ตรีโกณมิติ ใหม่ๆที่ผมเตรียมตัว Coordination Calculus Higher Algebra มา แต่ก็พอทำได้ **ภาษาอังกฤษ** มี Comprehension และ Grammar **สังคมศึกษา** มีทั้งภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ **ภาษาไทย** มีทักษะการฟังการอ่าน เรียงความและวรรณคดีไทย ผลการสอบผมสอบคัดเลือกได้ที่ ๒ จากผู้ที่สอบได้ ๒๘ คน ในปีนั้นจากโรงเรียนเพาะช่างมีสอบคัดเลือกได้ ๒ คน

วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๐๓ เป็นวันปฐมนิเทศ **ดร.สาโรช บัวศรี** อธิการกล่าวต้อนรับ ย้ำในสิ่งที่นิสิตควรปฏิบัติควรประพฤติ เช่น ต้องขยันหมั่นเพียรในการศึกษา ทำการค้นคว้าเยี่ยงนักปราชญ์ ต้องแต่งกายสุภาพตลอดเวลา ถ้าเป็นชาย **ก็ไม่พับแขนเสื้อหรือม้วนแขนเสื้อ** ถ้าเป็นหญิง ก็แต่งกายตามระเบียบแบบแผนที่ดี ไม่ใช่เสื้อชุดคาดหรือเป็นดอกดวง ต้องไม่สูบบุหรี่ในบริเวณและในอาคารต่างๆของวิทยาลัย นอกจากในสถานที่ที่วิทยาลัยกำหนดให้สูบบุหรี่ได้ เป็นต้น นอกจากนั้น **ดร.ทวีธรรม ธนาคม** ได้พูดย้ำเรื่องการแต่งกายด้วย

ในปีการศึกษา ๒๕๐๑ ที่ผมเข้าเรียนนั้น วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เปิดสอนหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ และการศึกษาบัณฑิต สาขามัธยมศึกษา สาขาประถมศึกษา สาขาอาชีวศึกษา และ สาขาบริหารการศึกษา ผู้บริหารวิทยาลัยวิชาการศึกษาประกอบด้วย ดร.สาโรช บัวศรี เป็นอธิการ ดร.สุดใจ เหล่าสุนทร เป็นรองอธิการ และหัวหน้าคณะวิชาการศึกษา ดร.ละม้ายมาศ ศรีทนต์ เป็นหัวหน้าคณะวิจัยการศึกษา ดร.เทือก กุสุมา ณ อยุรยา เป็นหัวหน้าคณะวิชามนุษยธรรมศึกษาและ สังคมศาสตร์ ดร.พิทักษ์ รักษ์พลเดช เป็นหัวหน้าคณะวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ อาจารย์สมบุรณ์ แสง วิเชียร เป็นหัวหน้าสำนักงานอธิการ อาจารย์ชัยวัฒน์ ยุกศิริตัน เป็นนายทะเบียน อาจารย์ตำรวจ รัตนจารย์ เป็นอนุสาสก์ อาจารย์สมควร อภัยพันธุ์ เป็นประธานบรรณรักษ์ อาจารย์วิจิตร สิ้นสิริ เป็นบรรณรักษ์ ในปี นั้นมีนายกองค์การนิสิต ชื่อ พิศร ทองชั้น

ดร.สาโรช บัวศรี

ดร.สุดใจ เหล่าสุนทร

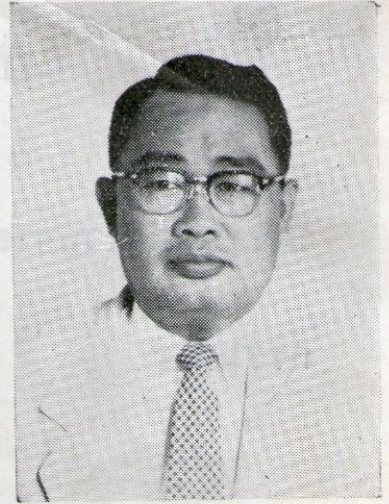

อาจารย์ชัยวัฒน์ ยุกศิริตัน

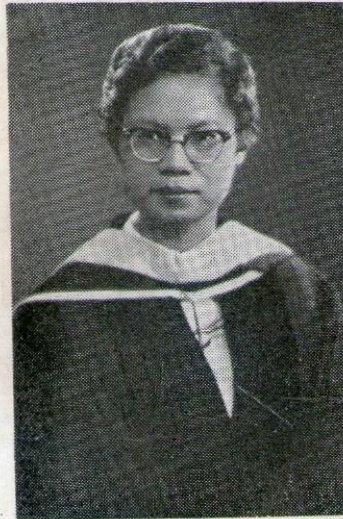
หัวหน้าคณะวิชา

อ.จ. สมบูรณ์ แสงวิเชียร
หัวหน้าสำนักงานอธิการ ๑

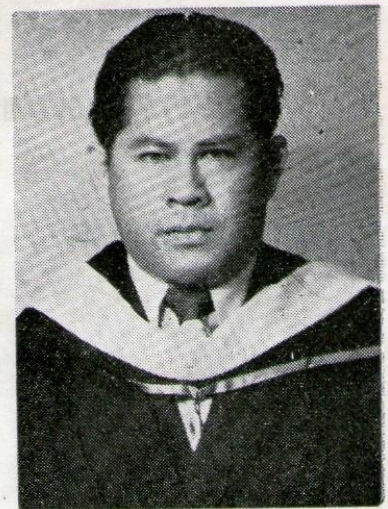
ดร. สูดใจ เหล่าสุนทร
รักษาการรองอธิการ ๑
หัวหน้าคณะวิชาการศึกษา

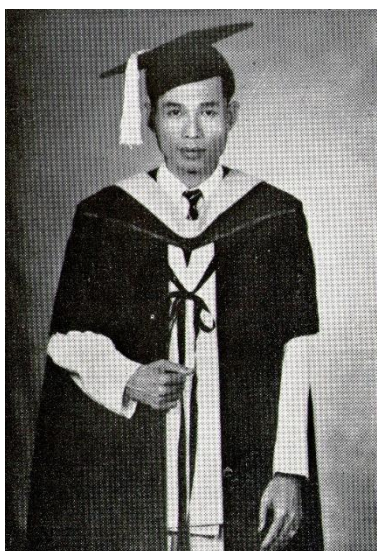
ดร. ละม้ายมาศ ศรทัต
หัวหน้าคณะวิจัยการศึกษา

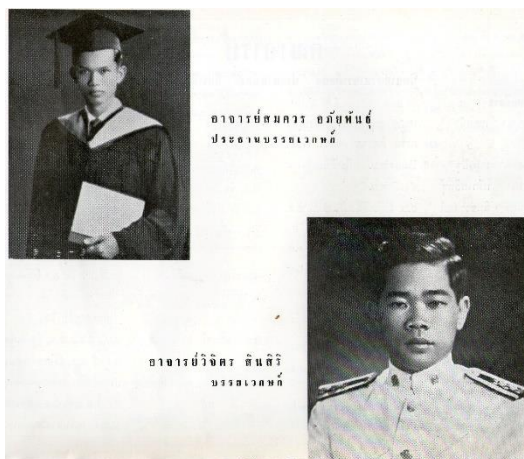
อ.จ. เทือก กุสุมาณ อยุชยา
หัวหน้าคณะวิชามนุษยธรรม
และสังคมศาสตร์

อ.จ. พิทักษ์ รักษพลเดช
หัวหน้าคณะวิชาวิทยาศาสตร์
และคณิตศาสตร์

อาจารย์ตำรวจ รัตนอาจารย์ อนุสาธก

จำนวนอาจารย์ในปีการศึกษา ๒๕๐๑ มีทั้งหมด ๑๖๔ ท่าน ประกอบด้วย สำนักอธิการ ๒๕ ท่าน คณะวิชาการศึกษา ๔๖ ท่าน คณะวิชามนุษยธรรมและสังคมศาสตร์ ๔๗ ท่าน คณะวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ๒๗ ท่านและ คณะวิชาวิจัยการศึกษา ๑๕ ท่าน

บริเวณวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร มีป้าย “วิทยาลัยวิชาการศึกษา” อยู่ตรงทางเข้า มีตึกสำคัญ ๕ หลัง คือ ตึก ๑ เป็นหอนอน (ปัจจุบันเป็นโรงยิมคณะพลศึกษา) ตึก ๒ เป็นหอนอน (ปัจจุบันน่าจะเป็นตึกคณะมนุษยศาสตร์)

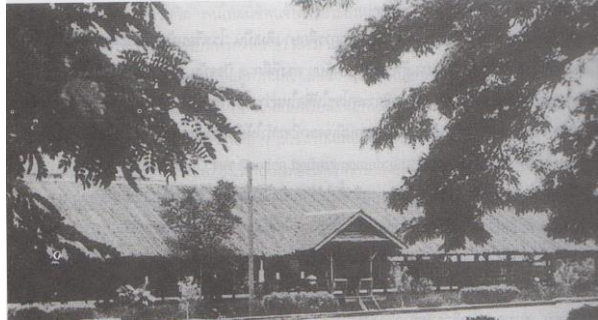
ในหลวงรัชกาลที่ ๙ เสด็จพระราชดำเนินมายังวิทยาลัย ฯ เพื่อพระราชทานปริญญาบัตร

ตึก ๓

สนามฟุตบอลและตึก ๓

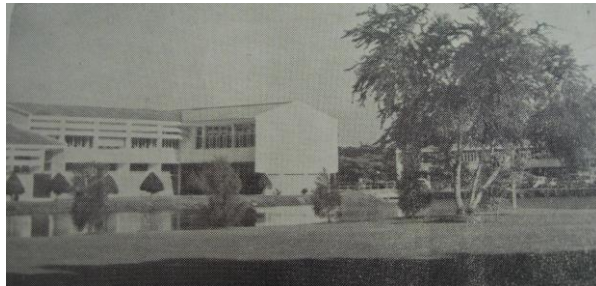

โรงเรียนมัธยมสาธิต (หลังจาก)

ตึก ๓ เป็นสำนักงานอธิการและห้องเรียน (ปัจจุบันยังเหลืออยู่) ตึก ๔ เป็นห้องพักอาจารย์และห้องเรียน (ปัจจุบันเป็นสำนักหอสมุดกลาง ตึกคณะทันตแพทยศาสตร์และคณะศิลปกรรมศาสตร์) หอสมุด (ปัจจุบันยังเหลืออยู่เป็นสถาบันพฤกษศาสตร์) และโรงฝึกงาน (ปัจจุบันดัดแปลงเป็นโรงอาหารติดแอร์) นอกนั้นมีโรงอาหารเรียกกันว่า “แคนทิน” อยู่หลังตึก ๓ โดยมีสะพานข้ามคูน้ำไป (ปัจจุบันเป็นตึกไขดาว) ข้างโรงอาหารเป็นโรงอาหารเล็กเรียกกันว่า “แคนทินเล็ก” ใช้เป็นที่สูบบุหรี่ได้แห่งเดียวในวิทยาลัยวิชาการศึกษา หน้าตึก ๒ เป็นสระน้ำขนาดใหญ่ มีคูน้ำหลังตึก ๓ หน้าตึก ๔ และหลังตึก ๔ โดยมีสะพานข้าม และมีต้นไม้ร่มรื่นมาก

ตึก ๔

หอสมุด

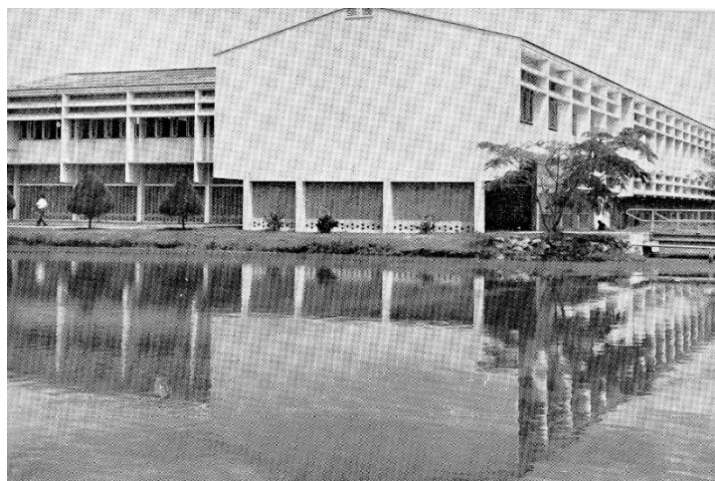
โรงอาหารอยู่หลังตึก ๓ มีสะพานข้ามคูน้ำทางซ้ายมือ

โรงฝึกงาน

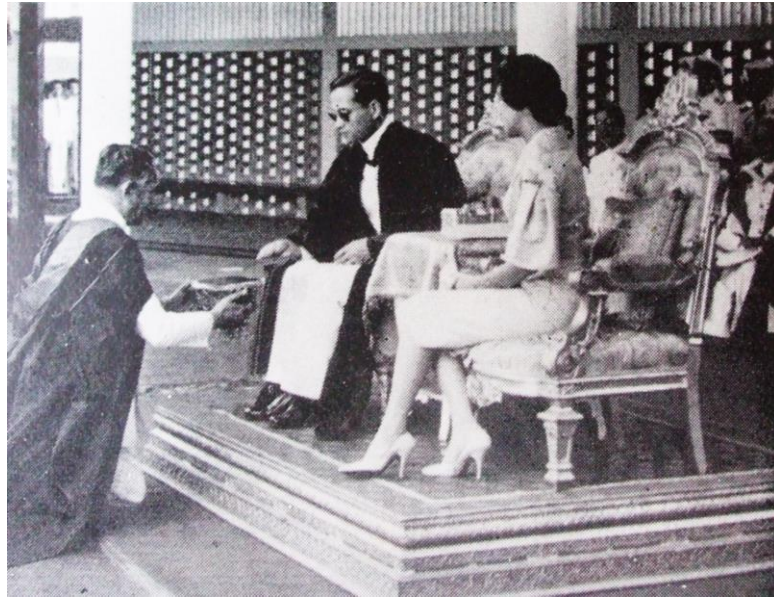

ตึก ๒

ตึก ๔ และสระน้ำ

ตึก ๔ เป็นตึก ๒ ชั้น รูปสี่เหลี่ยม มีลานว่างตรงกลาง เคยใช้เป็นสถานที่พระราชทานปริญญาบัตร เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ปีต่อๆมาใช้เป็นหอสมุดหลายครั้ง เพราะมีบัณฑิตแต่ละรุ่นไม่มากนัก

พิธีพระราชทานปริญญาบัตรที่ลานกลางตึก ๔ เมื่อปี ๒๕๐๒

ผมเข้าบ้านหลังเล็กๆริมคลองแสนแสบกับเพื่อน ๒ คน มีเตียงเล็กๆนอนได้คนเดียว ผมนอนข้างเตียง ให้เพื่อนนอนบนเตียง ก็พออยู่ได้ แต่รำคาญเสียงเรือหางยาว และกลิ่นน้ำในคลองแสนแสบ

ด้านตะวันออกมีซอยเรียกกันว่า "ซอยราชมนตรี" มีบ้านให้นิสิตเช่าอยู่หลายหลัง ปัจจุบันเป็นตึกวิทยาศาสตร์ มีร้านอาหารริมคลองแสนแสบที่พวกเราที่เข้าบ้านอยู่ไปรับประทานเป็นประจำ ราคาจานละ ๒ บาท เซ่นไว้แล้วนำมาจ่ายคืนเดือนได้ด้วย

ในปีการศึกษา ๒๕๐๓ มินิสิตปริญญาโทสาขาจิตวิทยาพัฒนาการ ๑๔ คน และนิสิตภาคปรกติ หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา ปีที่ ๑ - ๔ รวมแล้ว ๓๘๖ คน ปีที่ ๑ ใช้ตัวย่อ F มินิสิต ๘๓ คน ปีที่ ๒ ใช้ตัวย่อ S มินิสิต ๕๑ คน ปีที่ ๓ ใช้ตัวย่อ J มินิสิต ๒๘๗ คน ปีที่ ๔ ใช้ชื่อสาขา มินิสิต ๓๒๑ คน

ผมเข้าเรียนในชั้นปีที่ ๓ สาขาอาชีวศึกษา มีอาจารย์ประเสริฐ วิทยารัฐ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในปีนั้นและปีก่อนๆสาขาอาชีวศึกษาไม่มีเรียนวิชาเอก ทางมหาวิทยาลัยจัดให้เรียนทั้งวิชา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ การเรียนแบ่งเป็น ๓ ภาคเรียน อาจารย์ที่สอนในภาคเรียนที่ ๑ มี อาจารย์นิยม เรืองจันทร์ สอนวิชาภาษาไทย, อาจารย์ประเสริฐ วิทยารัฐ สอนวิชา ภูมิศาสตร์ธรรมชาติ, อาจารย์วรุณยุพา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา สอนวิชาประวัติศาสตร์เอเชียอาคเนย์ ๑, อาจารย์พิชัย ศิริทัศนกุล สอนวิชาศิลปะอุตสาหกรรม, อาจารย์สุเทพ บันลือสินธุ์ สอนวิชาหลักการอาชีวศึกษา, อาจารย์โซ่ สาลีฉัน สอนวิชาคณิตศาสตร์ ๑, อาจารย์วารุณี วงษา สอนวิชาปัญหาชีวิตประจำวัน และ อาจารย์นงลักษณ์ พานิช สอนวิชาภาษาอังกฤษ

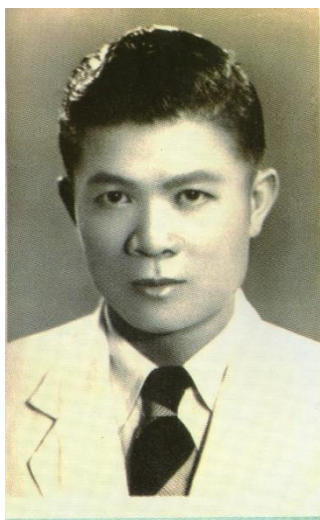

ดร.สาโรช อาจารย์สมลักษณ์ให้เกียรติถ่ายภาพกับเพื่อนร่วมชั้นสาขาสาขาอาชีวศึกษา

ผมขอเสริมเพิ่มเติมเรื่องการปฐมนิเทศอีกเล็กน้อย คือในการปฐมนิเทศนั้นใช้เวลามากถึง ๔ วัน มีอาจารย์ปฐมนิเทศหลายท่าน เช่น วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๐๓ เป็นวันแรก ดร.สาโรช บัวศรี และ ดร. ทวีร์สมิ์ ษนาคม ปฐมนิเทศสิ่งที่ผมเล่าไปในฉบับที่แล้ว และในวันแรกนี้ อาจารย์สงวน กกกำแหง ได้ชี้แจง เรื่องอาคารสถานที่ต่างๆ และให้นิสิตพาชมอาคารสถานที่ด้วย ในวันที่สอง ดร.สุตใจ เหล่าสุนทร แนะนำ เรื่องการเรียนการสอนวิชาต่างๆ อาจารย์ชัยวัฒน์ ยุติรัตน นายทะเบียนแนะนำเกี่ยวกับการลงทะเบียน อาจารย์นันทนา เพือก่อง แนะนำการใช้ห้องสมุด การยืมหนังสือ และพาชมห้องสมุดด้วย วันที่สาม ดร. เทือก กุสุมา ณ อยุธยา แนะนำเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อาจารย์สมลักษณ์ หิตะศักดิ์ แนะนำเรื่องการรักษาความสะอาด อาจารย์ตำรวจ รัตนจารย์ แนะนำเรื่องการร่วม กิจกรรมของวิทยาลัย อาจารย์ประวิทย์ อัศวฤทธิ์ พูดเรื่องกีฬา คุณพิตร ทองชั้น นายกองค์การนิสิตพูดเรื่อง เกี่ยวกับองค์การนิสิต อาจารย์วิจิตร สินสิริ พูดเรื่องการอยู่หอพักของวิทยาลัย วันที่สี่ อาจารย์สุนทรี กุลศรี โรจน์ อาจารย์สุชาติ รัตนกุล อาจารย์ประยงค์ พงษ์ทองเจริญ แนะนำการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ อาจารย์อำไพ บุรณฤกษ์ พูดเรื่องการบริการช่วยเหลือของวิทยาลัย และมีอาจารย์อีกท่าน หนึ่งพูดเรื่องนักศึกษาวิชาทหาร นับว่าเป็นการปฐมนิเทศที่ยาวนานพอสมควร

ในภาคเรียนที่ ๑ นี้ เริ่มเรียนเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๐๓ เรียนวันละ ๖ วิชาๆละ ๑ ชั่วโมง ผมขอ เล่าถึงการเรียนการสอนแต่ละวิชา และอาจารย์ผู้สอนที่ผมเคารพรักและยังระลึกถึง ดังนี้

วิชาภาษาอังกฤษ ๑ (English Language 1) มีอาจารย์สอนสลับกัน ๔ ท่าน คือ อาจารย์นงลักษณ์ อาจารย์ปรางิ์ อาจารย์ยุพา และอาจารย์ฝรั่ง แต่ส่วนใหญ่อาจารย์นงลักษณ์ พานิช เป็นผู้สอน อาจารย์นง ลักษณ์ พานิช เป็นอาจารย์สาวสวยเพิ่งบรรจุใหม่ วันแรกที่เข้าสอน ดร.เทือก กุสุมา ณ อยุธยาพาเข้ามา แนะนำในชั้นเรียน การเรียนวิชาภาษาอังกฤษมีทั้งฝึกพูด ฟัง อ่าน และเขียน เช่น การฝึกออกเสียง เรียน Grammar ทำแบบฝึกหัดจากเรื่องที่อาจารย์อ่านให้ฟัง แล้วตอบคำถามทีละคน เป็นต้น ตอนสอบปลายภาค เรียนอาจารย์นงลักษณ์อ่านคำถาม ๒๐ ข้อแล้วให้เขียนตอบ

อาจารย์นิยม เรียงจันทร์

อาจารย์โช สาลีฉิน

วิชาภาษาไทย (Thai) อาจารย์นิยม เรียงจันทร์เป็นผู้สอน อาจารย์นิยมสอนและฝึกให้นิสิตได้พูด ฟัง อ่าน และเขียน เช่น ให้อ่านหนังสือพิมพ์แล้วหาคำผิด กำหนดคำมาให้แล้วให้แต่งประโยคบ้าง ให้เขียน คำจำกัดความบ้าง อาจารย์อ่านเรื่องให้ฟัง แล้วให้ตอบคำถาม ให้เรียงความ และให้ค้นคว้าแล้วมารายงาน หน้าชั้น เป็นต้น

วิชาคณิตศาสตร์ทั่วไป ๑ (General Mathematics 1) สอนโดยอาจารย์โช สาลีฉิน เนื้อหาวิชามีทั้ง เลขคณิต พีชคณิตตามหลักสูตร ป.ป., ป.ม. เช่น เรื่องเลขชี้กำลัง ทฤษฎีสมการกำลัง 2 Ratio & Proportion Indices Surd Log เป็นต้น เนื่องจากสาขาอาชีวศึกษาที่ผมเรียนรับผู้ที่สำเร็จ ป.ม. จาก ร.ร.เพาะช่าง ร.ร.การ เรือน วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยพลศึกษา ซึ่งไม่มีพื้นความรู้ทางคณิตศาสตร์มาก่อน คงจะเต็มเต็มทาง คณิตศาสตร์ให้พวกเรา เพื่อนๆหลายคนบ่นว่ายากมาก หลายคนทดสอบแล้วทำไม่ได้ อาจารย์ก็ให้สอบใหม่ ได้

อีกวิชาหนึ่งคือวิชาภูมิศาสตร์ธรรมชาติ (Physical Geography) อาจารย์ประเสริฐ วิทยารัฐ เป็นผู้สอน เรื่องที่เรียน เช่น ตำแหน่งต่างๆของพื้นโลก การแบ่งเขตอากาศของไทย ลักษณะภูมิประเทศ ที่ราบ น้ำบาดาล พืชผลต่างๆตามธรรมชาติ การสงวนรักษาป่า ดิน หิน แร่ธาตุต่างๆ เป็นต้น อาจารย์ประเสริฐย้ำถึง ความสำคัญของวิชานี้ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ อาจารย์อธิบายเรื่องที่ยากให้เข้าใจง่าย และได้พาไปชม กิจกรรมของกรมอุตุนิยมวิทยา ทำให้เข้าใจในเรื่องที่เรียนดีขึ้นมาก รวมทั้งให้ค้นคว้าจากหนังสือภาษาอังกฤษ ด้วย อาจารย์ทดสอบย่อยๆบ่อยมาก ทำให้นิสิตต้องอ่านทบทวนเรื่องที่เรียนตลอดเวลา

วิชาต่อไปคือประวัติศาสตร์เอเชียอาคเนย์ ๑ (History of Southeast Asia 1) สอนโดยอาจารย์ วรณยุพา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา เรื่องที่อาจารย์สอนเริ่มจาก ประวัติศาสตร์ของอาณาจักรฟูนัน อาณาจักรศรี วิชัย ประเทศพม่า รัฐมะละกา ประเทศญวน และประเทศลาว เป็นต้น เนื้อหามาก แต่อาจารย์มักจะนำความรู้

รอบตัวและเกร็ดที่น่าสนใจมาเล่าให้ฟังบ่อยๆด้วย ถึงแม้ว่านิสิตที่เรียนสาขาอาชีวศึกษาไม่มีเรียนวิชาเอก วิชานี้ก็ยังมีเนื้อหาเท่าวิชาเอกสังคมศึกษาแน่นอน

อาจารย์ประเสริฐ วิทยารัฐ

อาจารย์วรุณยุพา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา

อีกวิชาหนึ่งคือวิชาปัญหาชีวิตประจำวัน (Problem of Modern Living) อาจารย์วรุณี วงษา เป็นผู้สอน เนื้อหาวิชานี้ล้วนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างดีมาก เช่น ชีวิตครอบครัว การครองเรือน การจัดการในเรื่องอาหารการกิน การจัดการเรื่องเสื้อผ้า การจัดบ้าน การทำงานให้ง่ายเข้า ฯลฯ อาจารย์วรุณี บรรยายเนื้อหาละเอียดมาก และอาจารย์ได้จัดให้นิสิตได้วาทีเรื่อง “แต่งงานแล้วควรอยู่บ้านชายหรือหญิงดี” ให้ค้นคว้ามารายงานเรื่อง “หญิงควรจะต้องออกทำงานนอกบ้านหรือไม่” เรื่อง “การประหยัดเวลาดังขาม” และเรื่อง “การแต่งกายของชายหญิง” เป็นต้น

อาจารย์วรุณี วงษา

อาจารย์พิชัย ศิริทัศนกุล

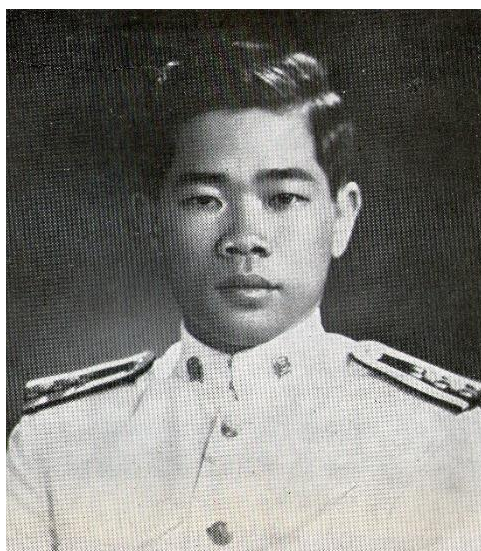

อาจารย์สุเทพ บรรลือสินธุ์

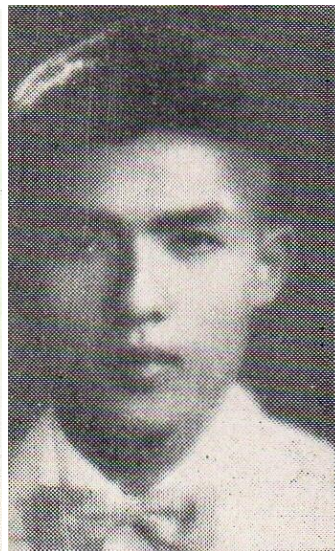
วิชาบังคับของสาขาอาชีวศึกษาคือวิชาศิลปะอุตสาหกรรม (Introduction to Industrial Arts) อาจารย์พิชัย ศิริทัศนกุล เป็นผู้สอน อาจารย์พิชัยสอนทั้งทฤษฎีและฝึกปฏิบัติงานโลหะ โดยให้ทำงานโลหะ ขึ้นรูปเป็นภาชนะต่างๆ แล้วทำลวดลายโดยใช้กรดกัด โดยเรียนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติในโรงฝึกงาน วิชานี้เป็นประโยชน์กับผมมาก เพราะเมื่อผมสำเร็จออกไปสอนวิชาศิลปะและหัตถศึกษาที่วิทยาลัยครูเทพสตรี ได้นำแนวการสอนของอาจารย์พิชัยไปใช้ได้มาก

วิชาบังคับของสาขาอาชีวศึกษาอีกวิชาหนึ่งคือวิชาหลักการอาชีวศึกษา (Introduction to Vocational Education) อาจารย์สุเทพ บรรลือสินธุ์ เป็นผู้สอน เนื้อหาวิชาเกี่ยวกับประวัติของอาชีวศึกษา การเรียนการสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาและปัญหาของอาชีวศึกษา เป็นต้น จึงเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาที่สำเร็จออกไปสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษา หรือเป็นผู้สอนวิชาศิลปศึกษา หัตถศึกษา ช่างอุตสาหกรรม และการเรือนอย่างยิ่ง

ในภาคเรียนที่ ๒ ผมสมัครเข้าอยู่หอพักของวิทยาลัย ได้เข้าอยู่ตึก ๒ (หอพักมีตึก ๑ กับตึก ๒) มีอาจารย์นิคม หิรัญบุศย์ เป็นอาจารย์ประจำตึก ๒ และอาจารย์วิจิตร สินสิริ เป็นอาจารย์ผู้ปกครองนิสิตที่อยู่หอพักทั้งหมด ผมคิดว่าการอยู่หอพักได้ฝึกวินัยแก่นิสิตอย่างมาก เช่น การรักษาความสะอาดของห้องนอน การทำความสะอาดเตียงนอน มี jadwal ทำความสะอาดหอพักด้วย การใส่เสื้อคลุมเมื่อเข้าห้องอาบน้ำ การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ในแต่ละมื้อซึ่งควบคุมโดย ดร.ทวีรสมี ษนาคม ตอนเข้าอาจารย์วิจิตร สินสิรินำฝึกกายบริหาร บางวันให้วิ่งไปถึงกลางซอยบ้าง ให้เล่นเกมต่างๆ เช่น วิ่งเปี้ยว ว่ายน้ำ เดินรำ และฝึกเล่นเทนนิส ฯลฯ ค่าใช้จ่ายอยู่หอพักคือค่าบำรุงหอพัก ๑๕ บาท ค่าอาหารคนละ ๔๐๐ บาทต่อหนึ่งภาคเรียน (๓ เดือน) มีอาหารรับประทาน ๓ มื้อ ถึงแม้ผมจะเป็นข้าราชการครูมาศึกษาต่อ ได้เงินเดือนเพียงเดือนละ ๗๐๐ กว่าบาท ต้องให้พ่อแม่ และให้น้องสาวกำลังเรียน เงินเดือนก็ไม่ค่อยพอใช้ จึงต้องขอเข้าอยู่หอพัก ทางวิทยาลัยก็อนุญาตให้อยู่ได้ แต่ก็อยู่ได้เพียง ๒ ภาคเรียน เพราะทำเกรดได้ต่ำกว่า ๒.๒๐ ก็ต้องออกไปอยู่หอพักข้างวิทยาลัย เสียค่าหอพักเดือนละ ๘๕ บาท

อาจารย์วิจิตร สินสิริ

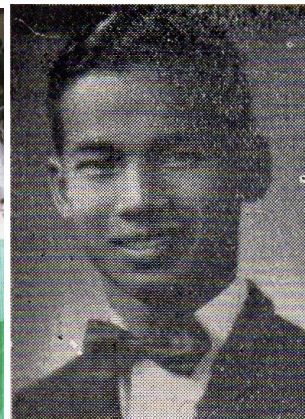

อาจารย์นิคม หิรัญบุศย์

ในภาคเรียนที่ ๒ เริ่มเรียนเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๐๓ มีเรียนทั้งหมด ๘ วิชา ผมขอเล่าการเรียนการสอนแต่ละวิชาพร้อมทั้งอาจารย์ผู้สอน ดังนี้

วิชาแรกคือวิชาภาษาอังกฤษ ๒ (English Language 2) อาจารย์นงลักษณ์ พานิชเป็นผู้สอนต่อจากภาคเรียนที่ ๑ และมีอาจารย์ที่มาอบรมการสอนภาษาอังกฤษทำการฝึกหัดสอนพวกเรา ซึ่งมีทั้งการพูด ฟัง อ่าน และเขียน เช่น ฝึกออกเสียง และ Grammar บางครั้งผมไม่ตั้งใจฟังอาจารย์นงลักษณ์จะทักและดุเอา

อีกวิชาหนึ่งคือวิชาภาษาไทย (Thai) สอนโดย อาจารย์ชวงค์ สอนสมบูรณ์ (ที่เราคุ้นเคยกับชื่อ ชูวงศ์ ฉายะจินดา จากบทประพันธ์เรื่อง เชลยรัก เข้าใจว่าอาจารย์ชวงค์เขียนเรื่องนี้หลังปี พ.ศ.2503) อาจารย์จะให้นิสิตแสดงออกในการพูดการใช้ภาษาไทยค่อนข้างมาก เช่น ให้ปาฐกถาจากคำพังเพย ได้ว่าที่ เรื่อง “เด็กในกรุงดีกว่าเด็กชนบท” ให้แสดงละคร เรื่อง “ครูอาร์” ให้เรียงความเรื่อง “วันลอยกระทง” แล้วอาจารย์เลือกเรียงความของผมอ่านให้นิสิตฟังพร้อมวิจารณ์ด้วย นอกจากนี้ก็มีย่อความ และให้นำข้อความผิดๆจากหนังสือพิมพ์มาให้แก้ให้ถูกต้อง รวมทั้งสอนการแต่งโคลง ฉันท์ กาพย์กลอน ด้วย เป็นที่น่ายินดีที่ อาจารย์ชวงค์ ฉายะจินดาได้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ปี ๒๕๕๕

อาจารย์ชวงค์ สอนสมบูรณ์ (ชวงค์ ฉายะจินดา) อาจารย์ประเทือง มหารักขะ อาจารย์สุข เดชชัย
กำลังรับของที่ระลึกจาก ดร.สาโรช บัวศรี

ต่อไปเป็นวิชาคณิตศาสตร์ทั่วไป ๒ (General Mathematics 2) อาจารย์บุญมา จาริก เป็นผู้สอนเนื้อหาวิชาเป็นตรีโกณมิติ และ Coordinate อาจารย์สอนโดยนำปัญหาชีวิตเข้าแทรกด้วย ทำให้การเรียนคณิตศาสตร์ที่ยากสำหรับนิสิตสาขาอาชีวศึกษากลายเป็นเบาบางลงบ้าง บางชั่วโมงอาจารย์ให้นิสิตทำแบบฝึกหัดบนกระดานดำ และมีการทดสอบย่อยบ่อยมาก

สำหรับวิชาภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ (Economic Geography) อาจารย์ประเทือง มหารักขะ เป็นผู้สอนมีเนื้อหามาก เช่น ประชากรโลก เขตที่มีประชากรมากและน้อย ผลผลิตทางการเกษตรในแต่ละเขต เช่น ข้าว ยางพารา อ้อย กาแฟ ไข่ไก่ ไข่เป็ด ไบชา ยาสูบ ไข่ไก่ ฯลฯ อาจารย์บรรยายละเอียดมาก ทำให้นิสิตสับสน แต่ก็ผ่อนคลายลงบ้างเมื่ออาจารย์ให้ดูภาพยนตร์ประกอบเรื่องที่เรียน

ส่วนวิชาประวัติศาสตร์เอเชียอาคเนย์ ๒ (History of Southeast Asia 2) สอนโดยอาจารย์สมบูรณ์ ธรรมครองอาตม์ เนื้อหาวิชานี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับเอเชียอาคเนย์ก่อน ค.ศ.๑๕๕๕ เช่น ศาสนาอิสลามในเอเชียอาคเนย์ ประวัติศาสตร์มะละกา ความเกี่ยวข้องของมะละกากับไทยและจีน เป็นต้น ส่วนมากอาจารย์บรรยายเหตุการณ์ในสมัยนั้นให้ฟังอย่างละเอียดพอสมควร

อีกวิชาหนึ่งคือวิชาห้องสมุด (Know Your Library) สอนโดย อาจารย์สุข เดชชัย เป็นวิชาที่มีประโยชน์กับนิสิตที่จะค้นคว้าในห้องสมุด เพราะมีเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือในห้องสมุด การใช้ห้องสมุด

วิชาบังคับสำหรับสาขาอาชีวศึกษาคือวิชาหลักสูตรอาชีวศึกษา (Curriculum in the Vocational School) สอนโดย อาจารย์พิชัย ศิริทัศนกุล วิชานี้มีประโยชน์กับนิสิตที่จะออกไปสอนโรงเรียนอาชีวศึกษา หรือสอนวิชาทางศิลปะ หัตถศึกษา ผมได้นำความรู้จากการเรียนวิชานี้ไปสอนนักเรียนและได้แนวคิดนำไปเขียนหนังสือเล่มหนึ่งคือ “หัตถศึกษาแขนงต่างๆ”

วิชาที่เป็นวิชาบังคับสำหรับนิสิตทุกสาขาวิชาคือโสตทัศนศึกษา (Audio-Visual Education) วิชานี้มีอาจารย์สอนสามท่านคือ อาจารย์สมพงษ์ ศิริเจริญ อาจารย์วรวิทย์ วตินสรการ และอาจารย์บังอร ทิพย์สูตร อาจารย์สมพงษ์บรรยายเกี่ยวกับคุณค่าของโสตทัศนศึกษา อาจารย์วรวิทย์ บรรยายเรื่อง การบันทึกเสียง การใช้ภาพนิ่ง ภาพยนตร์ อาจารย์บังอรบรรยายเรื่องการเตรียมหรือการทำอุปกรณ์การสอน การฉีกภาพ การประดิษฐ์ตัวอักษร การใช้สี วัสดุกราฟิกส์ และการใช้กระดานดำ เป็นต้น มีฝึกทำฉีกภาพและอุปกรณ์การสอนต่างๆ ให้นิสิตทำรายการเพื่อออกอากาศเสียงตามสาย ให้นิสิตรายงานการใช้อุปกรณ์การสอน เป็นต้น

อาจารย์สมพงษ์ ศิริเจริญ

อาจารย์บังอร ทิพย์สูตร

อาจารย์วรวิทย์ วตินสรการ

ในภาพรวมการเรียนการสอนในสมัยนั้น อาจารย์ส่วนใหญ่ “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” เช่น ให้นิสิตค้นคว้ามารายงานหน้าชั้น ให้ทำแบบฝึกหัด ถ้าเป็นทางภาษาก็ฝึกทั้ง ฟัง พูด อ่าน เขียน ให้แสดงละคร ให้ปาฐกถา ฯลฯ สื่อการสอนส่วนใหญ่เป็นฟิล์มสตริป ภาพยนตร์ นิสิตขอยืมฟิล์มสตริปดูได้ในห้องสมุด สมัยนั้นยังไม่มีคอมพิวเตอร์ ไม่มีอินเทอร์เน็ต ไม่มีวิดีโอ ไม่มีแผ่นซีดีเหมือนปัจจุบันนี้

การเรียนการสอนในภาคเรียนที่ ๓ ซึ่งเริ่มเรียนเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๐๓ ผมเรียนทั้งหมด ๓ วิชาด้วยกัน คือ วิชาแรกคือวิชาภาษาอังกฤษ ๓ (English Language 3) อาจารย์นงลักษณ์ พานิช เป็นผู้สอน ต่อจากภาคเรียนที่ ๒

วิชาที่สองคือวิชาภูมิศาสตร์โลก (World Geography) สอนโดย อาจารย์ประเทือง มหารักษ์กะ มีเนื้อหาเกี่ยวกับที่ตั้ง ประชากร การปกครอง สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ เศรษฐกิจของประเทศตะวันออกกลาง ตะวันออกไกล ยุโรป โซเวียต อเมริกา และเอเชียอาคเนย์ วิชาที่สามคือวิชาความซาบซึ้งในดนตรี (Music Appreciation) สอนโดย อาจารย์กำธร สนิทวงศ์ ณ อยุธยา มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเลือกบุคลิกลักษณะของคนที่จะเรียนดนตรี การแสดงดนตรี เช่น ต้องเลือกดนตรีที่ไพเราะ ต้องดูให้เหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นต้น ดนตรีไทย ดนตรีของชาติต่างๆเช่น พม่า อินเดีย อาหรับ ชาว เป็นต้น ดนตรีสากล เช่น Oratorio, Opera, Chamber Music, Orchestra เป็นต้น อาจารย์กำธรสาธิตเล่นดนตรีให้ฟังและให้นิสิตฟังการเล่นดนตรี Chamber Music ในหอสมุดด้วย

อาจารย์กำธร สนิทวงศ์ ณ อยุธยา อาจารย์สมปอง พิริยกิจ (ซ้ายมือ)

วิชาที่สี่คือวิชาวัฒนธรรมไทย (Thai Culture) สอนโดยอาจารย์สมปอง พิริยกิจ วิชานี้มีเนื้อหาครอบคลุมทั้งสถาปัตยกรรมไทย ประติมากรรมไทย จิตรกรรมไทย ภาษาไทย วรรณคดีไทย กิตติกรรมคุณศิลปไทย นาฏศิลป์ไทย ประเพณีไทย และศาสนา อาจารย์สมปองบรรยายให้เข้าใจง่ายและช่วยให้ช่วยกันอนุรักษ์ไว้ เมื่อนิสิตรายงานเรื่องที่อาจารย์สมปองมอบหมายเสร็จแล้วอาจารย์สมปองจะอธิบายเสริมเพิ่มเติมให้ละเอียดลึกซึ้งขึ้นอีกมาก จากการเรียนวิชานี้ทำให้ผมได้ความรู้ได้ข้อมูลไปสอนนักเรียนและได้แนวคิดไปเขียนบทความลงพิมพ์ในวารสารวัฒนธรรมไทย และได้เขียนหนังสือออกมาสองเล่มคือ “ศิลปศึกษาสำหรับครู” และ “ความซาบซึ้งในศิลปะ”

วิชาที่ห้าคือวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป (General Science) สอนโดยอาจารย์ดวงแข ทวีสิน เนื้อหาวิชาเกี่ยวกับเคมีที่นำไปใช้ในโรงเรียนอาชีวศึกษา อาจารย์ดวงแขเลือกเรื่องที่สอนที่เป็นประโยชน์กับนิสิตสาขาอาชีวศึกษาโดยเฉพาะ เช่น เรื่องน้ำ วิธีทำน้ำให้บริสุทธิ์ สบู่ และวิธีทำสบู่ พลาสติก เส้นใย แก้ว สี แล็กเกอร์ ยา โลหะ เหล็ก ทองแดง อลูมิเนียม เป็นต้น วิชาที่หกคือวิชาจิตวิทยาการศึกษา (Educational Psychology) อาจารย์เดช สวานนท์ เป็นผู้สอน มีเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับระบบประสาท พันธุกรรม บุคลิกภาพ การพัฒนาบุคลิกภาพ การจูงใจ เทคนิคการจูงใจให้เด็กเรียนดีขึ้น การปรับตัว และทฤษฎีการเรียนรู้ เป็นต้น อาจารย์เดชบรรยายและยกตัวอย่างให้เข้าใจง่าย

อาจารย์ดวงแข ทวีสิน

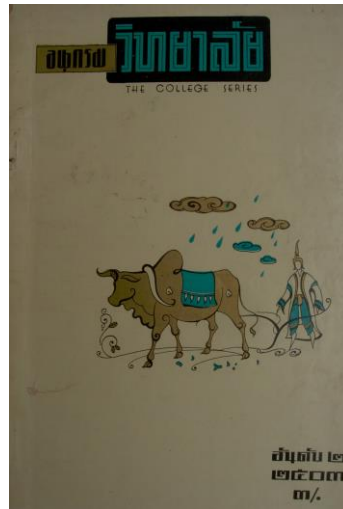
อาจารย์เดโช สวานานนท์

วิชาที่ห้าคือวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป (General Science) สอนโดยอาจารย์ดวงแข ทวีสิน เนื้อหาวิชาเกี่ยวกับเคมีที่นำไปใช้ในโรงเรียนอาชีวศึกษา อาจารย์ดวงแขเลือกเรื่องที่สอนที่เป็นประโยชน์กับนิสิตสาขาอาชีวศึกษาโดยเฉพาะ เช่น เรื่องน้ำ วิธีทำน้ำให้บริสุทธิ์ สบู่ และวิธีทำสบู่ พลาสติก เส้นใย แก้ว สี แล็กเคอร์ ยา โลหะ เหล็ก ทองแดง อลูมิเนียม เป็นต้น วิชาที่หกคือวิชาจิตวิทยาการศึกษา (Educational Psychology) อาจารย์เดโช สวานานนท์ เป็นผู้สอน มีเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับระบบประสาท พันธุกรรม บุคลิกภาพ การพัฒนาบุคลิกภาพ การจูงใจ เทคนิคการจูงใจให้เด็กเรียนดีขึ้น การปรับตัว และทฤษฎีการเรียนรู้ เป็นต้น อาจารย์เดโชบรรยายและยกตัวอย่างให้เข้าใจง่าย

วิชาที่เจ็ดคือวิชาการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา (Administration in the Vocational School) อาจารย์พิชัย สิริทัศนกุล วิชานี้เป็นวิชาบังคับของสาขาวิชาอาชีวศึกษาอีกวิชาหนึ่ง มีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียน บุคลากรและครู อาคารสถานที่ การเงิน วิชาการ และชุมชนโดยเน้นที่โรงเรียนอาชีวศึกษา

ในช่วงนี้ผมติดตามอ่านหนังสือเล่มหนึ่งที่จัดทำโดยคณะอาจารย์ที่กำลังสอนพวกเราอยู่คือ “อนุกรมวิทยาลั THE COOLEGE SERIES” โดยออกจำหน่ายเล่มละ ๓ บาท จะถือว่าเป็น “วารสาร” ก็น่าจะได้ เพราะจัดพิมพ์จำหน่ายเป็นอันดับ ๑ อันดับ ๒ ไปเรื่อยๆ อนุกรมวิทยาลัมีวัตถุประสงค์ ๓ ข้อด้วยกัน คือ ๑) เผยแพร่สรรพวิชาการ ๒) ยกมาตรฐานการศึกษาของชาติ ๓) ให้เป็นอุปกรณ์ของครู นักเรียนและผู้สนใจทางการศึกษา วิชาและเรื่องที่อาจารย์เขียนลงพิมพ์ก็ตรงกับวิชาและเรื่องที่ผมและนิสิตกำลังเรียนอยู่ ผมและนิสิตได้อ่านบทความประกอบการเรียนวิชาต่างๆ ทำให้เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนดียิ่งขึ้นมาก วิชาต่างๆที่ลงพิมพ์ในอนุกรมวิทยาลัคือ จิตวิทยา เขียนโดย อาจารย์เดโช สวานานนท์ สังคมวิทยา เขียนโดย อาจารย์ประสาท หลักศิลา ประวัติศาสตร์ เขียนโดย อาจารย์วิจิตร สนิสริ วิทยาศาสตร์ เขียนโดย อาจารย์ระวี สงวนทรัพย์ ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ เขียนโดย อาจารย์บุญถึง เน้นหนา ภาษาและวรรณคดี มีผู้เขียนคือ อาจารย์ทักษิณา สวานานนท์ เขียน LEARNING ENGLISH และ อาจารย์สมปอง พิริยกิจ เขียนเรื่อง วรรณคดีในสมัยรัชกาลที่สอง การศึกษา มีผู้เขียนคือ ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี อาจารย์สมบุรณ์ พรรณภาพ และอาจารย์โอฬาร โรจน์หิรัญ ภูมิศาสตร์ เขียนโดย อาจารย์ประเสริฐ วิทยารัฐ ภาษาไทย เขียนโดย อาจารย์นิยม

เรียงจันทร์ เป็นต้น อนุกรมวิทยาลัยมีโครงการจัดพิมพ์เป็น อันดับ ๑ อันดับ ๒ ไปเรื่อยๆจนถึงอันดับ ๒๔ แต่น่าเสียดายที่จัดพิมพ์ได้ไม่ถึงอันดับที่ ๒๔ คงมีปัญหามากมาย ทั้งๆที่มีเนื้อหาสาระเข้มข้นขึ้นเรื่อยๆ เพราะคณะผู้จัดทำเป็นอาจารย์หนุ่มไฟแรงทุกท่าน

อนุกรมวิทยาลัย THE COOLEGE SERIES

ในปีการศึกษา ๒๕๐๔ ผมขึ้นเรียนชั้นปีที่ ๔ เริ่มเรียนภาคเรียนที่ ๑ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๐๔ ผมเรียน ๓ วิชาได้แก่วิชาภาษาอังกฤษ (English Language) ซึ่งทางวิทยาลัยจัดให้เรียนทุกภาคเรียน คงต้องการให้นิสิตมีความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ แต่ผมรู้สึกว่าคุณสมบัติความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษของผมก็ไม่ดีขึ้นมากนัก ภาคเรียนนี้เปลี่ยนอาจารย์สอนเป็น อาจารย์ร่มภา ชัยปราณี อีกวิชาหนึ่งคือวิชา ชุมชนคนไทย (Thai Community) สอนโดยอาจารย์สมลักษณ์ หิตะศักดิ์ เนื้อหาของวิชานี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับชุมชนที่โรงเรียนเกี่ยวข้องอยู่ทั้งชุมชนชนบท ชุมชนเมือง ปัญหาของชุมชน การแก้ปัญหาของชุมชนที่โรงเรียนควรมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา วิชาบังคับของสาขาอาชีพศึกษาในภาคเรียนคือวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ : วิทยุ (ไฟฟ้าเบื้องต้น (Industrial Arts : Radio (Basic Electric) สอนโดยอาจารย์สุเทพ บันลือสินธุ์ วิชานี้มีเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับไฟฟ้าที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างดีมาก เช่น กำลังงานไฟฟ้า วงจรไฟฟ้า เครื่องแปลงไฟฟ้า หลอดไฟฟ้า ฯลฯ

อาจารย์สมลักษณ์ หิตะศักดิ์

อาจารย์สุเทพ บันลือสินธุ์

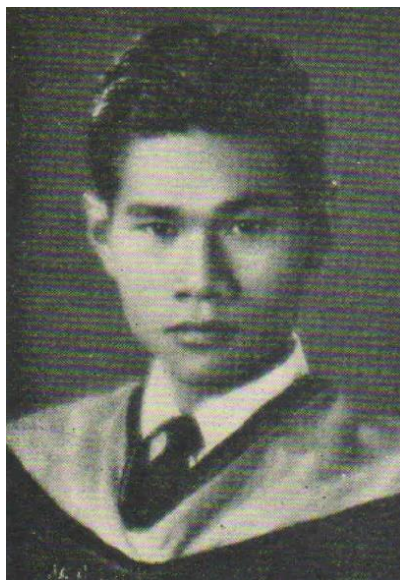
อาจารย์บุญถึง เน้นหนา

วิชาต่อไปคือวิชาประวัติศาสตร์โลกสมัยใหม่ ๑ (History of Modern World 1) สอนโดย อาจารย์นันทา โชติกะพุกณะ เนื้อหาวิชาเริ่มจากประวัติศาสตร์โลกในช่วงปี ค.ศ.๑๘๑๕-๑๙๑๔ เน้นหนักประวัติศาสตร์ยุโรป เช่น ฝรั่งเศส เยอรมัน ออสเตรีย และอิตาลี อีกวิชาหนึ่งคือวิชาภูมิศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศไทย (Economic Geography of Thailand) สอนโดยอาจารย์สวาท เสนาณรงค์ เนื้อหาวิชาเกี่ยวกับ โครงสร้างของประเทศไทย ดินในประเทศไทย ลมฟ้าอากาศ ประชากร การชลประทาน ป่าไม้ การคมนาคม วิชาบังคับของสาขาอาชีพศึกษาอีกวิชาหนึ่งคือวิชาการสอนอาชีพศึกษา (Teaching of Vocational Subjects) สอนโดยอาจารย์พิชัย สิริทัศนกุล จากการเรียนวิชานี้ทำให้ผมได้นำไปใช้ในการสอนนักเรียน และนำข้อมูลไปเขียนบทความลงพิมพ์ใน “ศูนย์ศึกษา” และเขียนหนังสือ “หัตถศึกษาแขนงต่างๆ” ด้วย อีกวิชาหนึ่งคือ วิชาการวัดผลการศึกษา (Education Evaluation) สอนโดยอาจารย์บุญถึง แนนหนา ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับ สถิติที่นำไปใช้ในการวัดผลการศึกษา การออกข้อสอบ การตรวจข้อสอบ และการวิเคราะห์ข้อสอบ เป็นต้น

ในภาคเรียนที่ ๒ เริ่มเรียนเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๐๔ ผมเรียน ๗ วิชา คือวิชาหลักการแนะแนวเบื้องต้น (Introduction to Guidance) สอนโดยอาจารย์อำไพ บุรณฤกษ์ เนื้อหาวิชาเกี่ยวกับสาเหตุที่เกิดการแนะแนว ความงอกงามของบุคลิกภาพ การปรับตัวเอง ลักษณะแห่งความต้องการของเด็ก แผนงานแนะแนว การทำระเบียบสะสม การทดสอบ การสอบถาม อัตชีวประวัติ การสัมภาษณ์และการให้คำปรึกษา การแนะแนวทางอาชีพ การจัดครูผู้ปกครอง เป็นต้น วิชาการสอนอุตสาหกรรมศิลป์ (Teaching of Industrial Arts) สอนโดยอาจารย์พิชัย สิริทัศนกุล วิชานี้เป็นวิชาบังคับของสาขาอาชีพศึกษาอีกวิชาหนึ่ง วิชาภาษาอังกฤษ (English Language) สอนโดยอาจารย์นันทา โชติกะพุกณะ เมื่อภาคเรียนที่ ๑ อาจารย์นันทา สอนวิชาประวัติศาสตร์โลกสมัยใหม่ ๑ ส่วนวิชาประวัติศาสตร์โลกสมัยใหม่ ๒ (History of Modern World 2) ภาคเรียนนี้สอนโดยอาจารย์สาคร ช่วยประสิทธิ์ เนื้อหาวิชาเป็นเหตุการณ์ของโลกระหว่าง ค.ศ. ๑๙๐๕-๑๙๑๔ คือเหตุการณ์ของสงครามโลกครั้งที่ ๑ เหตุการณ์ต่างๆของประเทศต่างๆหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ และ ภาวะคับขันของโลกก่อนจะเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ เป็นต้น วิชาการสงวนทรัพยากรธรรมชาติ (Conversation of Natural Resource) สอนโดยอาจารย์ประเสริฐ วิทยารัฐ เนื้อหาวิชาได้แก่ วิธีที่จะใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างฉลาด การสงวนทรัพยากรธรรมชาติเริ่มจาก ดิน ป่าไม้ น้ำ สัตว์ป่า สัตว์น้ำ เป็นต้น

อาจารย์สาคร ช่วยประสิทธิ์

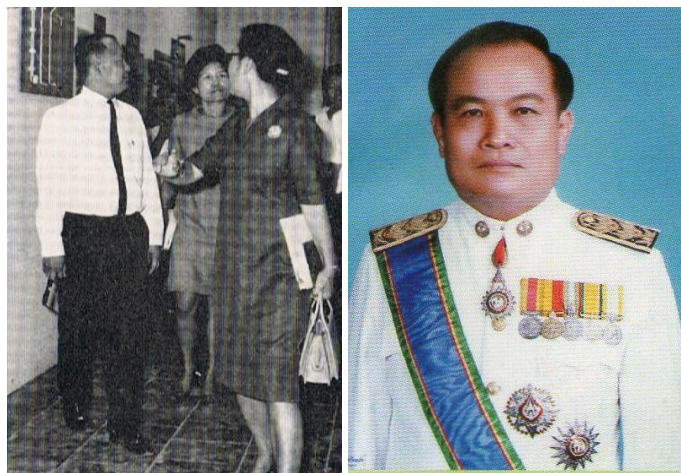
อาจารย์อารี สุทธิพันธุ์

วิชาอุตสาหกรรมศิลป์ : วิทยุ (Industrial Arts : Radio) อาจารย์บุญถึง เน้นหนา เป็นวิชาบังคับของสาขาวิชาอาชีวศึกษา มีเรียนทั้งทฤษฎีเกี่ยวกับวิธีรับส่งวิทยุ วิทยุหลอด วิทยุ Transister อาจารย์บุญถึงให้นิสิตฝึกปฏิบัติทำวิทยุหลอด และวิทยุ Transister อย่างละ ๑ เครื่องด้วย นอกจากอาจารย์บุญถึงได้สอนวิชาการวัดผลการเรียนเมื่อภาคเรียนที่ ๒ แล้ว อาจารย์บุญถึงยังมีความรู้ความสามารถในการสอนวิชาวิทยุได้อีกด้วย หนังสือวิทยุที่อาจารย์เขียนแพร่หลายมากในยุคนั้น

อีกวิชาหนึ่งคือวิชาความซาบซึ้งในศิลปะ (Art Appreciation) สอนโดยอาจารย์อารี สุทธิพันธุ์ วิชานี้อาจารย์อารีสอนให้นิสิตได้คิด ได้วิเคราะห์เรื่องของศิลปะที่แตกต่างไปจากที่ผมเคยเรียนจากโรงเรียนเพาะช่าง

อาจารย์อารีเป็นศิษย์เก่าโรงเรียนเพาะช่างที่ได้ศึกษาต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตรเป็นคนแรก เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วและได้เป็นอาจารย์สอนที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร และในภาคเรียนที่ ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ อาจารย์อารีได้เปิดสอน Understudy ทางศิลปศึกษา เป็นครั้งแรกและปีแรก ทำให้ศิลปศึกษาในวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ก็ต่อมาได้เปิดสอนศิลปศึกษาเป็นวิชาเอก มีนิสิตวิชาเอกศิลปศึกษาสำเร็จการศึกษาออกไปเป็นครูอาจารย์สอนศิลปศึกษาทั่วประเทศ จนกระทั่งต่อมาศิลปศึกษาได้รับการพัฒนาเป็นคณะศิลปกรรมศาสตร์จนถึงปัจจุบันนี้ เป็นที่น่ายินดีที่อาจารย์อารี สุทธิพันธุ์ได้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๕

ภาคเรียนที่ ๓ เป็นภาคเรียนสุดท้ายเริ่มเรียนเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๔ ผมเลือกเรียน Understudy ทาง โสตทัศนศึกษา ซึ่งมีวิชาเรียนทาง โสตทัศนศึกษา ทั้งหมดรวม ๕ วิชา อาจารย์ที่สอนเป็นอาจารย์แผนกวิชาโสตทัศนศึกษาซึ่งมี อาจารย์สมพงษ์ ศิริเจริญ เป็นหัวหน้าแผนกวิชา

อาจารย์สมพงษ์ ศิริเจริญ(ซ้าย) อาจารย์ชม ภูมิภาค

วิชาที่เรียนวิชาแรกคือวิชาการสื่อสารทางโสตทัศนศึกษา (Audio-Visual Communication in Formal Education) อาจารย์ชม ภูมิภาค เป็นผู้สอน มีเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับการสื่อความหมาย ขบวนการสื่อความหมาย การใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนศึกษา เป็นต้น วิชาการถ่ายรูป (Production Techniques) สอนโดยอาจารย์สมพงษ์ ศิริเจริญ อาจารย์สมพงษ์สอนทั้งทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ เช่นการถ่ายภาพทั้งภาพขาวดำ และภาพสี สไลด์ขาวดำและสี การล้างฟิล์ม และการอัดภาพ วิชาวิทยุและโทรทัศน์ในการศึกษา (Radio and Television in Education) สอนโดยอาจารย์ชม ภูมิภาค มีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้วิทยุและโทรทัศน์ทางการศึกษา และฝึกการจัดรายการวิทยุการศึกษา ฝึกเขียนบทละครวิทยุ ฝึกเป็นผู้ประกาศวิทยุ เป็นต้น

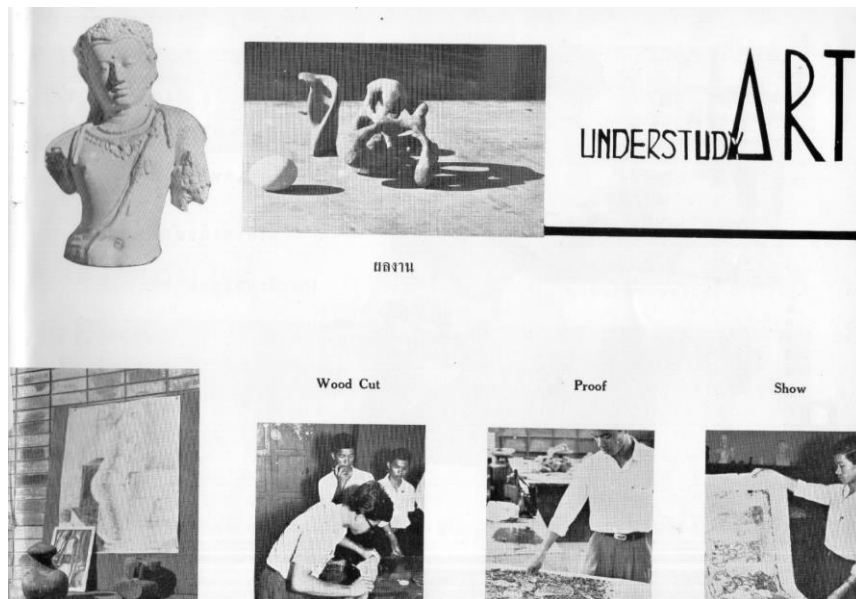

อาจารย์สมพงษ์ ศิริเจริญ อาจารย์เป็รื่อง กุมุท อาจารย์ประสงค์ เอมรัฐ

วิชาการบริหารงานโสตทัศนศึกษา (Administration of Audio - Visual Program) สอนโดยอาจารย์เป็รื่อง กุมุท มีเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับการบริหารจัดการทางโสตทัศนศึกษาที่จะนำไปใช้ทางการศึกษาในโรงเรียน

อีกวิชาหนึ่งคือวิชาการใช้อุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษา (Audio-Visual Equipment Utilization) สอนโดยอาจารย์ประสงค์ เอมรัฐ อาจารย์ประสงค์สอนทั้งภาคทฤษฎีและให้ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษา เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายฟิล์มสตริป เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องขยายเสียง เครื่องบันทึกเสียง เครื่องติดต่อกายใน เป็นต้น

ในปีการศึกษา ๒๕๐๔ ภาคเรียนที่ ๑ อาจารย์อารี สุทธิพันธุ์ได้เปิดสอน **Understudy** ทาง **ศิลปศึกษา** ขึ้นเป็นครั้งแรก มีวิชาที่เปิดให้นักเรียน เช่น ประวัติศาสตร์ศิลป์ Painting Sculture และ Printing เป็นต้น

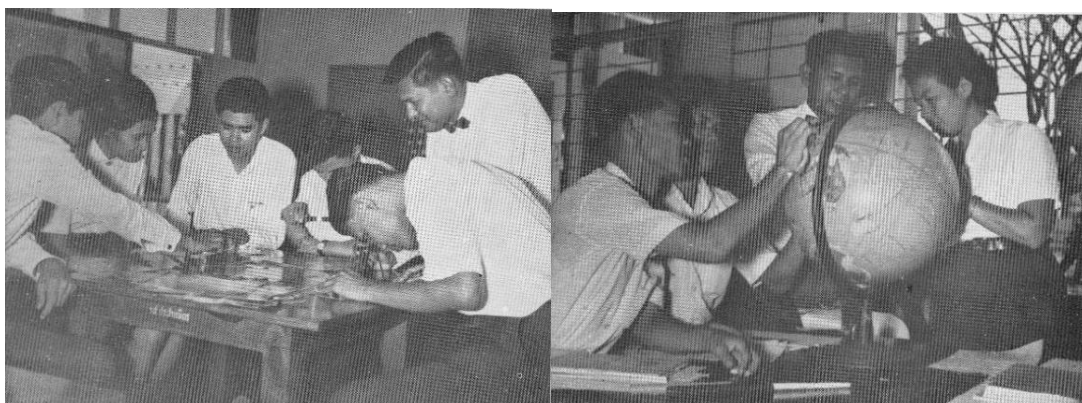
ผลงานของนิสิต Understudy ศิลปศึกษา

กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมของนิสิต

นิสิตสาขาอาชีวศึกษา ได้เรียนวิชาศิลปะอุตสาหกรรม (Industrial Arts) มีโรงฝึกงานให้นักนิสิตได้ปฏิบัติงานไม้ งานโลหะ และงานไฟฟ้าวิทยุ เป็นต้น

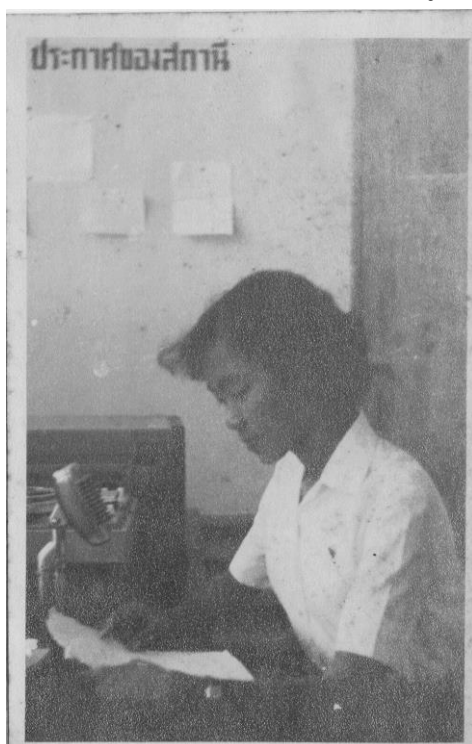
ในการเรียนการสอนมีการฝึกปฏิบัติจริง

อาจารย์ประเสริฐ วิทยารัฐ สอนวิชาภูมิศาสตร์ให้นักศึกษาปฏิบัติ

นิสิต Understudy ใต้อำนวยการศึกษาฝึกงานในห้องสตูดิโอ ศูนย์ใต้อำนวยการศึกษา

นิสิต Understudy ใต้อำนวยการศึกษาฝึกการจัดรายการวิทยุการศึกษา

มีพิธีไหว้ครูและรับน้องใหม่ในวันเดียวกัน

มีการจัดทอดกฐินสามัคคีที่วัดภายในเจริญ กรุงเทพมหานคร และทำบุญตักบาตรในวิทยาลัย

จัดทอดกฐินสามัคคีที่วัดภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ทำบุญตักบาตรในวิทยาลัย

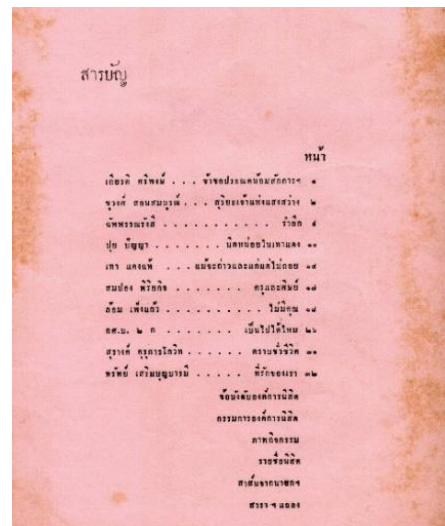
สนอง ทองวิเศษ ประธานกรรมการฝ่ายศิลป์และกรรมการได้ช่วยกันทำพวงมาลาในวันปิยมหาราช

มหาราช

พวงมาลาวันปิยมหาราช

โกสินทร์ รัชสียาพันธ์ ประธานฝ่ายสารานุกรม ปี พ.ศ.๒๕๐๓ ได้จัดทำหนังสือที่ระลึกวันไหวครู และรับน้องใหม่ ชื่อ “ประสานมิตร” ในเล่ม มีภาพน้องใหม่ที่เข้าเรียน ปีที่ ๑ และปีที่ ๓ ทุกคน

ปก “ประธานมิตร ไหว้ครู ปี พ.ศ.๒๕๐๓ ออกแบบโดยอาจารย์นิคม หิรัญบุศย์
สารบัญ “ประธานมิตร ไหว้ครู ๒๕๐๓”

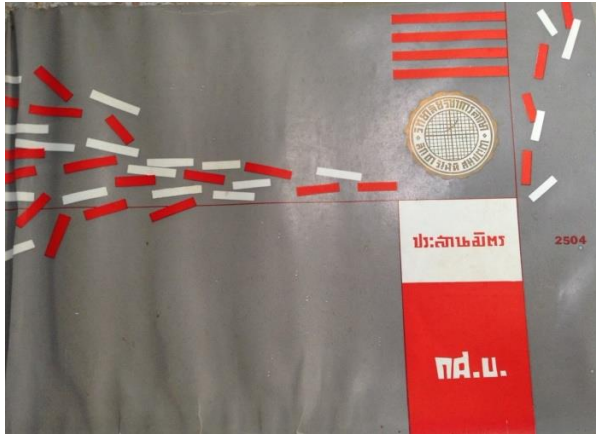
ภิญโญ จิตธรรม ประธานสภานิติกร ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ จัดทำหนังสือ “ประธานมิตร ไหว้
ครู” ในเล่มมีภาพน้องใหม่ที่เข้าเรียน ปีที่ ๑ และปีที่ ๓ ทุกคน

ปกหนังสือ “ประธานมิตร ไหว้ครู ปี พ.ศ.๒๕๐๔ (ซ้าย)

สารบัญหนังสือ “ประธานมิตร ไหว้ครู พ.ศ.๒๕๐๔ (ขวา)

ประสาท กระตุกฤษ์ นายกองค์การนิสิตปีการศึกษา ๒๕๐๔ และคณะได้จัดทำหนังสือ
อนุสรณ์ “การศึกษาบัณฑิต ๒๕๐๔”

ปกหนังสือ “การศึกษาบัณฑิต ๒๕๐๔” ออกแบบปกโดยอาจารย์อารี สุทธิพันธุ์
 ในเล่มหนังสือ “การศึกษาบัณฑิต ๒๕๐๔” ประกอบด้วย
 ๑.ภาพกรรมการสภามหาวิทยาลัย เช่น ม.ล. ปิ่น มาลากุล นายอภัย จันทวิมล นายเยื้อ
 วิชัยดิษฐ์ นายสนั่น สุมิตร นายบุญถิ่น อัตถากร นายเกรียง เอี่ยมสกุล นายพงษ์ศักดิ์ วรสุนทร
 ทก ศาสตราจารย์รอง ศยามานนท์

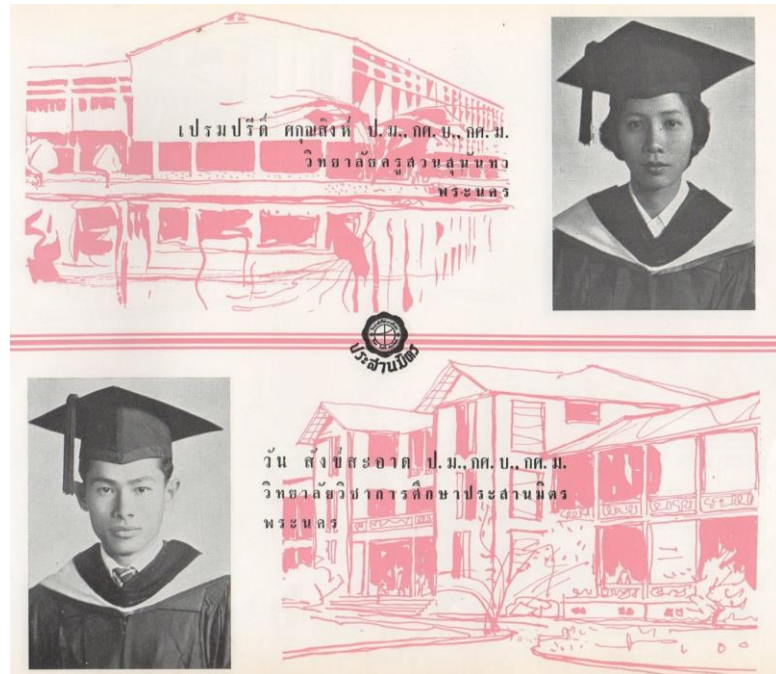
กรรมการสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาส่วนหนึ่ง

๒.ภาพอาคารสถานที่

๓.ภาพกิจกรรมของนิสิต

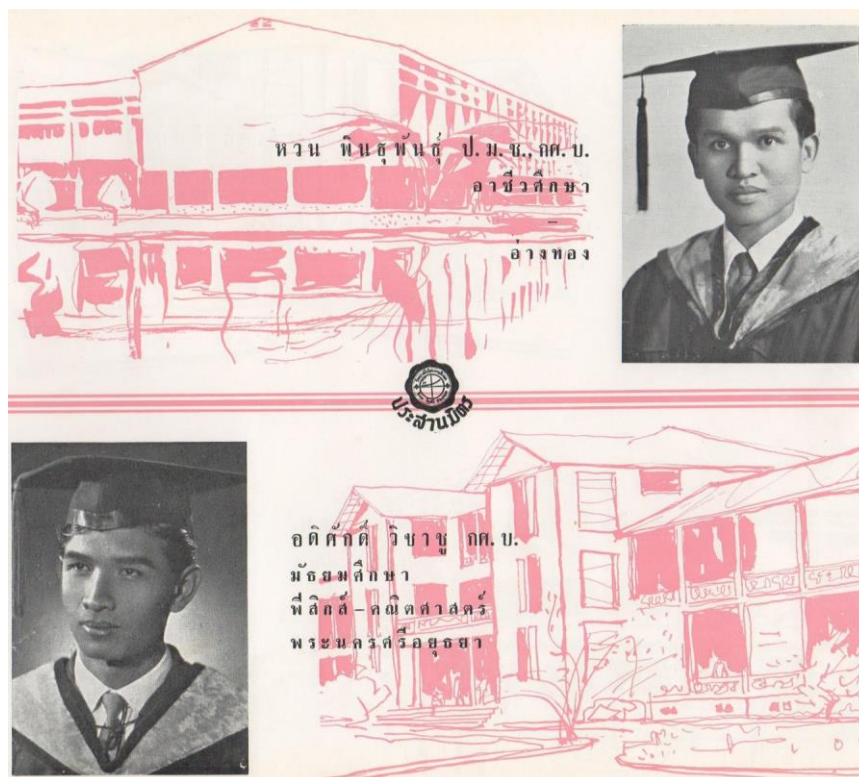
๔.รายชื่อคณาจารย์วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประธานมิตรทุกท่าน

๕.ภาพนิสิตการศึกษามหาบัณฑิต ปีการศึกษา ๒๕๐๔

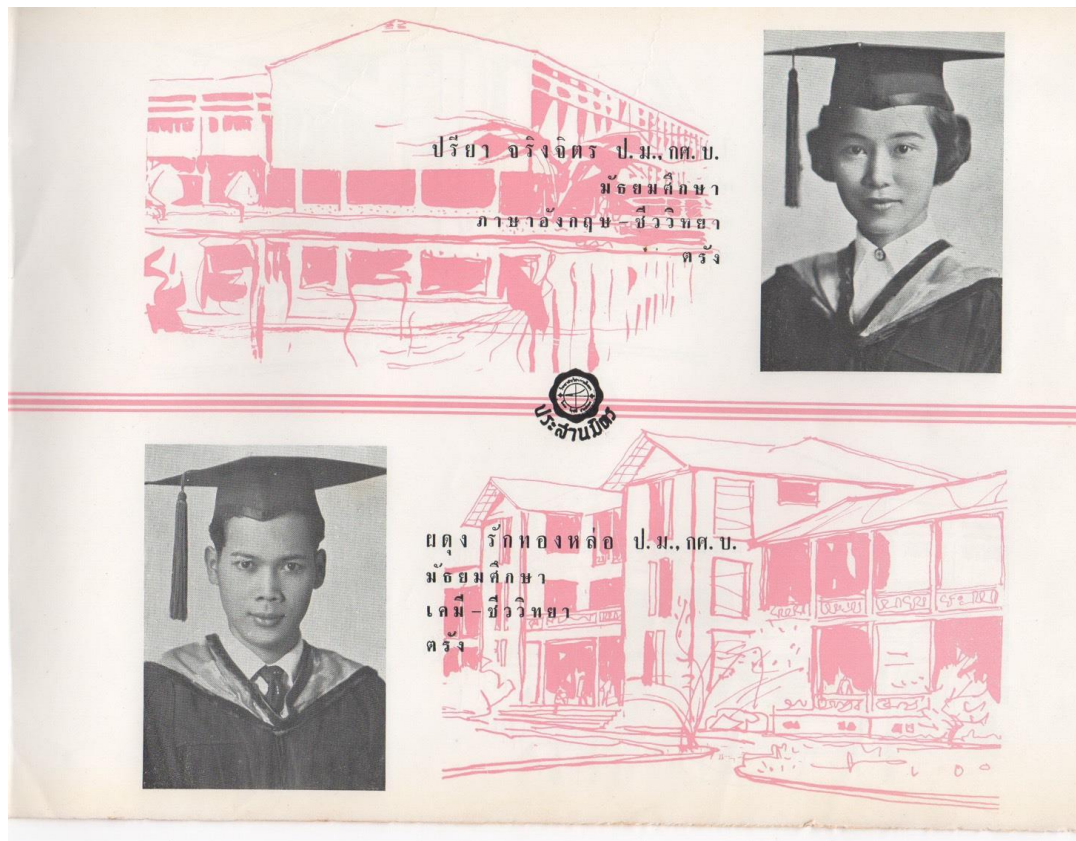

นิตการศึกษามหาบัณฑิตส่วนหนึ่ง

๖.ภาพนิตการศึกษามหาบัณฑิต ปีการศึกษา ๒๕๐๔ (รุ่นที่ ๘)

นิตการศึกษามหาบัณฑิตส่วนหนึ่ง

นิสิตการศึกษาบัณฑิตส่วนหนึ่ง

๗.ภาพนักศึกษาการศึกษาบัณฑิต ปีการศึกษา ๒๕๐๔

๘.รายชื่อสมาชิกองค์การนิสิตเก่า วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร คือ กศ.บ.รุ่นที่ ๑ (ปีการศึกษา ๔๕๗) กศ.บ.รุ่นที่ ๒ (ปีการศึกษา ๔๕๘) กศ.บ.รุ่นที่ ๓ (ปีการศึกษา ๔๕๙) การศึกษามหาบัณฑิต รุ่นที่ ๑ (ปีการศึกษา ๒๕๐๐) กศ.บ.รุ่นที่ ๔ (ปีการศึกษา ๒๕๐๐) กศ.บ.รุ่นที่ ๕ (ปีการศึกษา ๒๕๐๑) นักศึกษาบุคคลภายนอก กศ.บ.รุ่นที่ ๖ (ปีการศึกษา ๒๕๐๒) การศึกษามหาบัณฑิต รุ่นปีการศึกษา ๒๕๐๒ กศ.บ.รุ่นที่ ๗ (ปีการศึกษา ๒๕๐๒)

๙.รายชื่อ กศ.บ.รุ่นที่ ๘ (ปีการศึกษา ๒๕๐๔) พร้อมทั้งอยู่ด้วย

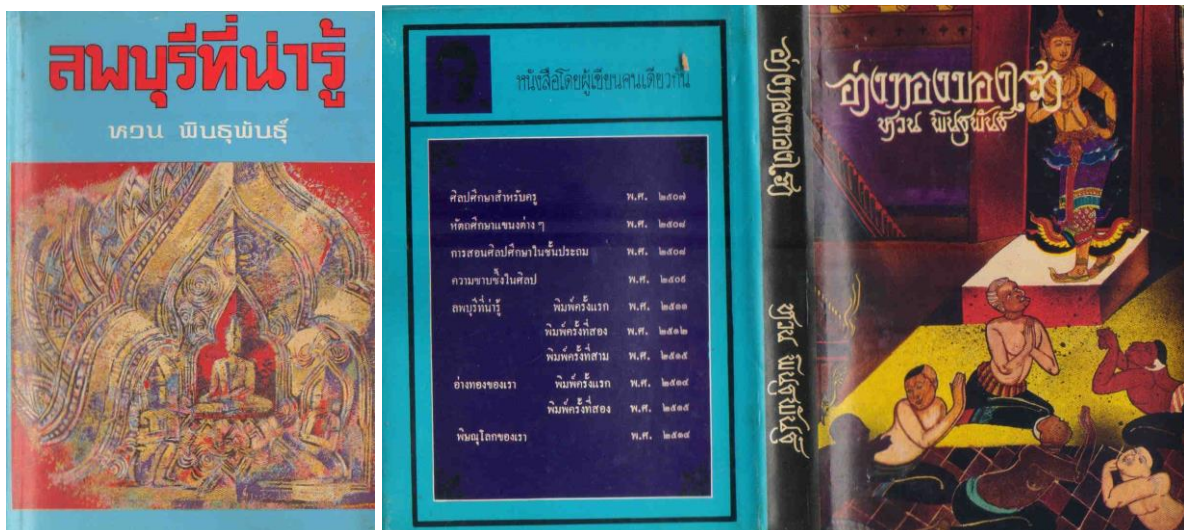
บัณฑิต กศ.บ. รุ่นที่ ๘ ถ่ายรูปร่วมกันในวันรับพระราชทานปริญญาบัตร
นอกจากนี้ทางวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้จัดทำสมุดจดคำบรรยายจำหน่ายให้นิสิตนำไปจดคำ
บรรยายด้วย

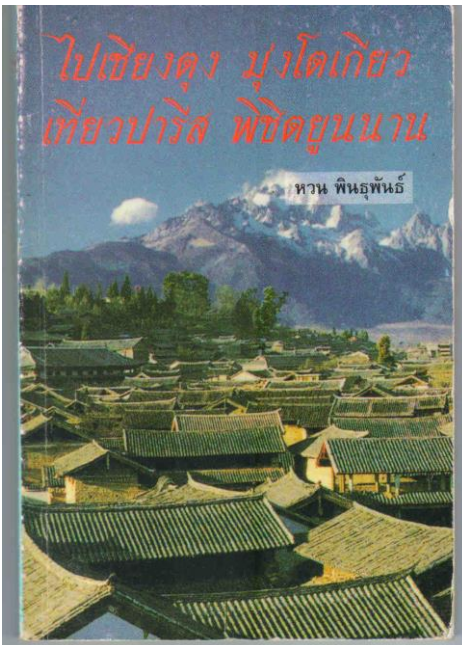
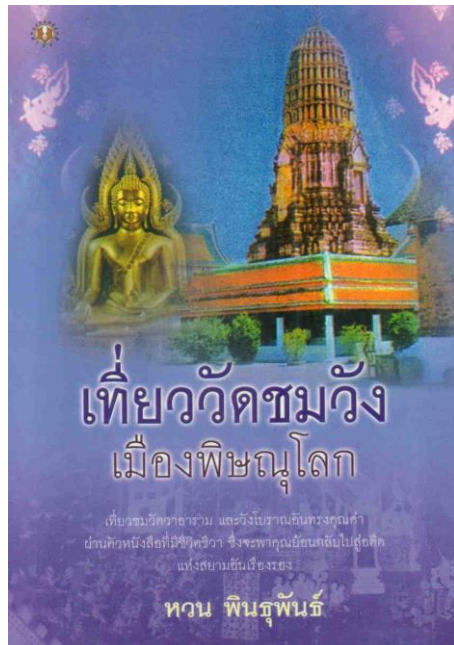
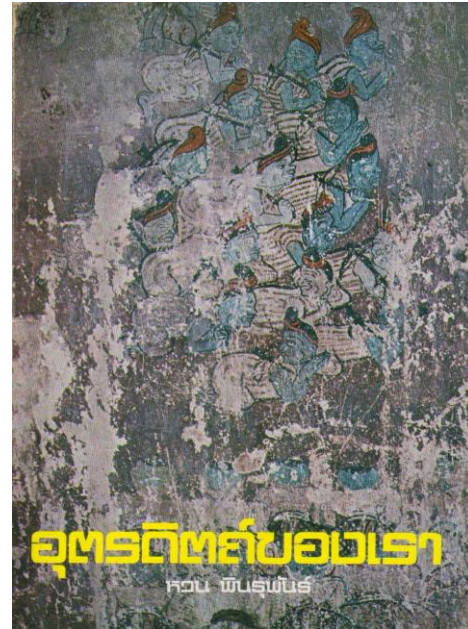
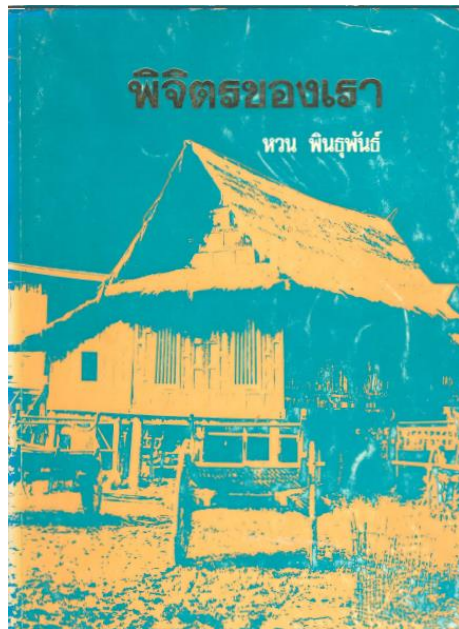

สมุดจดคำบรรยายของผม

จากการเรียนกับอาจารย์ทุกท่านในวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒ ปี ทำให้ผมได้
ความรู้ ความคิด ความสามารถจากการเรียนในวิชาต่าง ๆ นำมาปรับปรุงการเรียนการสอน การ
ทำงาน การเขียนบทความ การเขียนหนังสือ อาทิ ได้นำมาปรับปรุงการเรียนการสอนวิชา
ศิลปศึกษา และหัตถศึกษาในวิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี ได้เขียนบทความทางศิลปศึกษา หัตถ
ศึกษาลงพิมพ์ในวารสารต่าง ๆ ได้เขียนหนังสือ อาทิ ศิลปศึกษาสำหรับครู ความซาบซึ้งใน
ศิลปะ การสอนศิลปศึกษาในชั้นประถมศึกษา หัตถศึกษาแขนงต่าง ๆ ได้นำความสามารถใน
การถ่ายรูปมาถ่ายรูปไปประกอบการเขียนบทความทางศิลปะและโบราณคดีของจังหวัดต่าง ๆ

การเขียนหนังสือลพบุรีที่น่ารู้ อ่างทองของเรา พิษณุโลกของเรา พิจิตรของเรา อุดรดิตถ์ของเรา
 เที้ยววัดชมว้าง : เมืองพิษณุโลก ไปเชียงตุง มุ่งโตเกียว เที้ยวปารีส พิชิตยูนนาน เป็นต้น
 นอกจากนั้นผมยังได้นำความรู้จากการเรียนวิชาภาษาอังกฤษมาช่วยคุณปรียา จริงจิตรทำคู่มือ
 Mastering American English แล้วส่งให้สำนักพิมพ์โอเคียนส ไตร่จัดพิมพ์จำหน่ายอีกด้วย

ด้วยความเคารพรักและระลึกถึงอาจารย์ทุกท่านที่ผมเขียนถึงตั้งแต่ต้นจนถึงบรรทัดนี้ ผมคิดว่าอาจารย์ทุกท่านเอาใจใส่ตั้งใจสอนนิสิตอย่างดียิ่ง จนกระทั่งผมและเพื่อนนิสิตทุกคนสำเร็จการศึกษาได้ปริญญาการศึกษาบัณฑิต ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตรในปีการศึกษา ๒๕๐๔

ผมคิดว่าเรื่องที่ผมเขียนนี้เป็นเรื่องที่จารึกไว้ในแผ่นดินได้เรื่องหนึ่ง
ขอขอบพระคุณทุกท่านที่อ่านมาถึงบรรทัดนี้

